

ABC HAZ *

Hernádiné Hámorszky Zsuzsanna

Ábécéskönyv

1. osztály

Hernádiné Hámorszky Zsuzsanna

Ábécéskönyv

1. osztály

TARTÓS TANKÖNYV

Második, változatlan kiadás

Mozaik Kiadó – Szeged, 2016

A CIPÓ

(122. oldal)

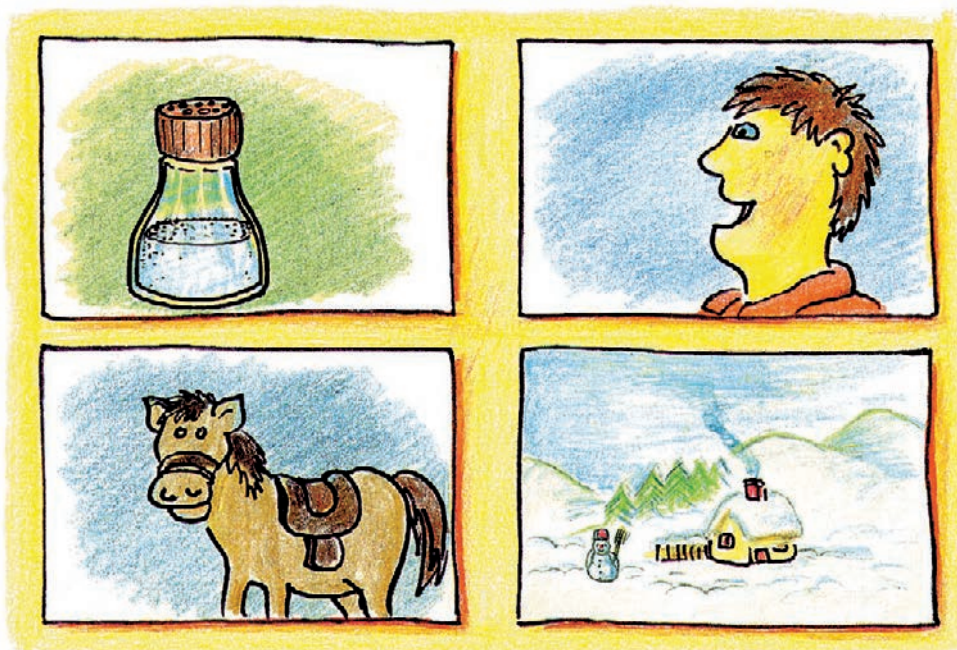
UTÁNOZD A HANGJUKAT! (Megtalálható még a mf. 24. oldalán.)

OLVASD EL A BETŰKET!

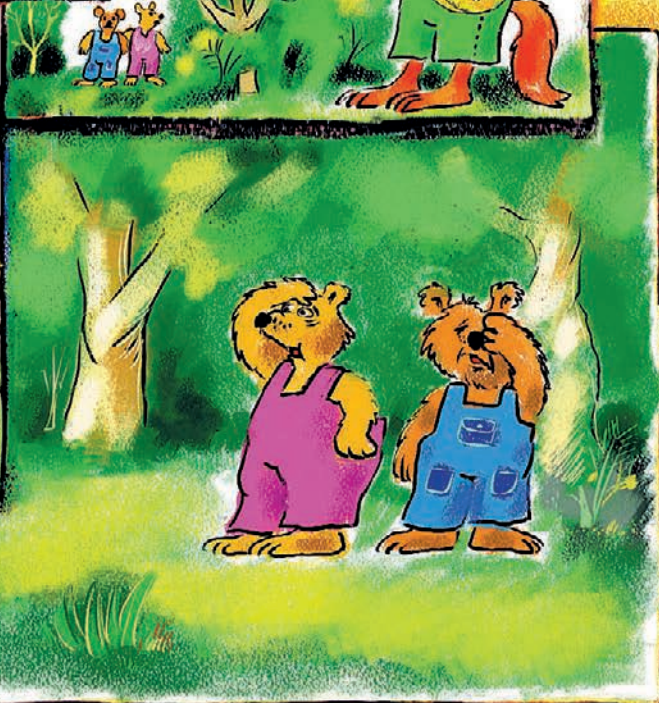
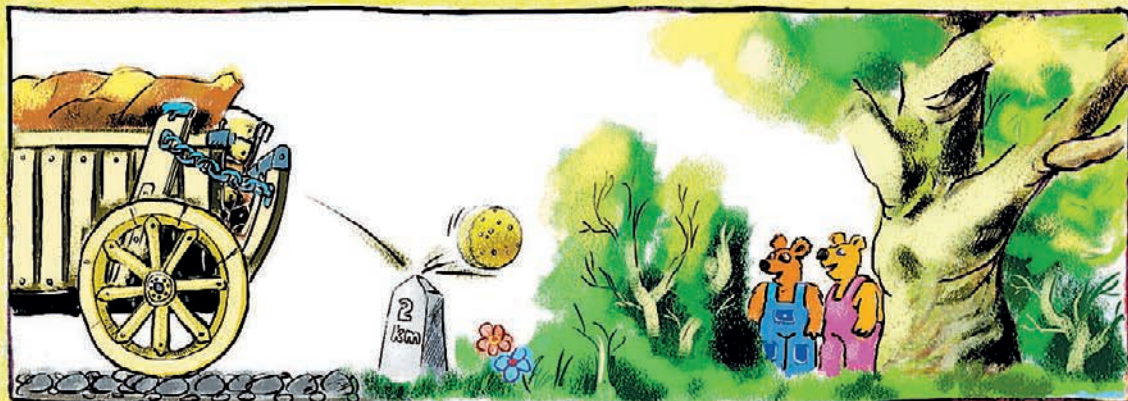
A U E Í A E Ú I A U

BONTSD HANGOKRA!

A KÉT KICSI BOCS MEG A RÓKA

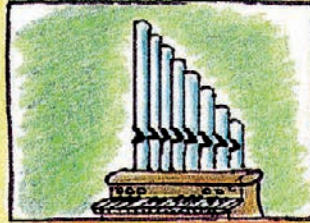
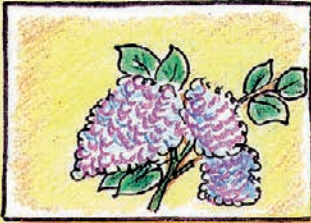
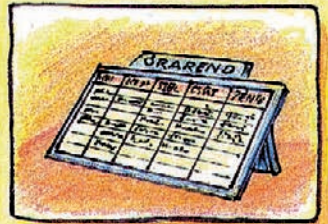
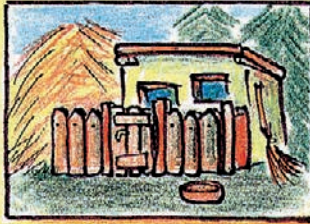
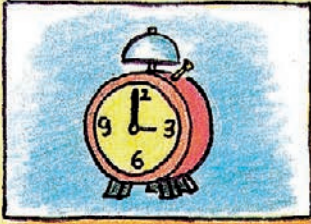
(124. oldal)

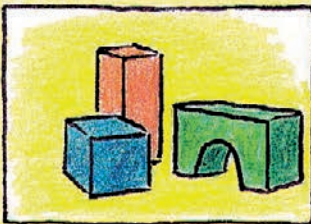
Ó

Ó

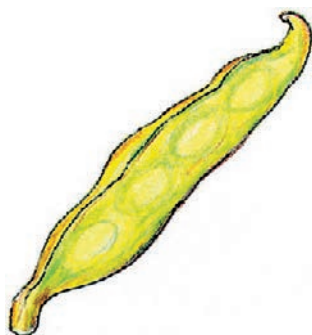
É

OLVASD EL A BETŰKET!

A U E O É Í Ú A Ó I

B
b

BAB

BAB-BAL BABBAL

1. EB AB ÉB ÖB IB ÜB OB ÁB UB
BE BA BÉ BŐ BÍ BŰ BÓ BÁ BÚ

2. HOL **TEREMNEK?**

BAB

BOR-SÓ

U-BOR-KA

KEL-BIM-BÓ

KA-RA-LÁ-BÉ

KINN TEREMNEK A KERTBEN.

BÉLA, TIBOR, BORBÁLA

BORSÓT TETT A KOSÁRBA.

BORSÓ

UBORKA

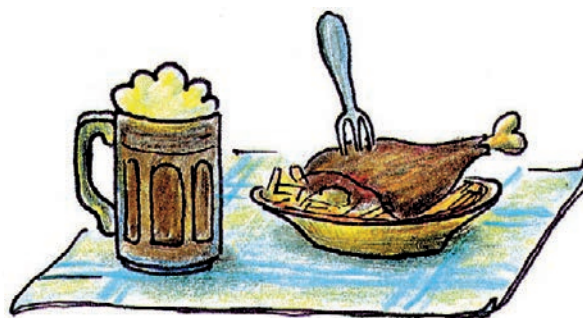
KELBIMBÓ

KARALÁBÉ

3. AB-BA EB-BE BAB BORS BÁNT
 BÖ-BI BA-BA HAB BIRS BENT
 BU-BÓ BÁ-BU BÁB TÁRS RÁNT
 I-BI TI-BI LÁB HÁRS LENT

4. LIBAHÚS A TÁLON
 SÖR A KORSÓBAN

TORTA HABBAL
 KAKAÓ BRIÓSSAL

5. SÍRÓS BÉBI

A BÉBI SÍR.

BORI BABA

BORI BABA SÍR, MERT ÉHES.

BÉLA BANÁNNAL ETETI.

KÉSŐBB ÉNEKEL NEKI.

– TENTE, BABA, TENTE!

BORI BABA MÁR NEM SÍR.

SIKERÜLT ELALTATNI.

T ⇨ t

Ty ⇨ ty

1. OLVASD OSZLOPOSAN!

kút	utca	tál	kutya
kit	kacat	tálal	latyak
köt	tálca	talál	Mátyás
tök	látta	talált	tyúktojás

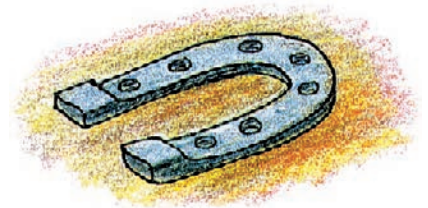

2. ELŐSZÖR SZÓTAGOLVA OLVASD!

pakol	patak	kutatok	kotta
patkol	talpa	lapátot	Ottó
kotlik	kukta	találok	Kitti

Kipp, kopp, kalapács,
lovat patkol a kovács.

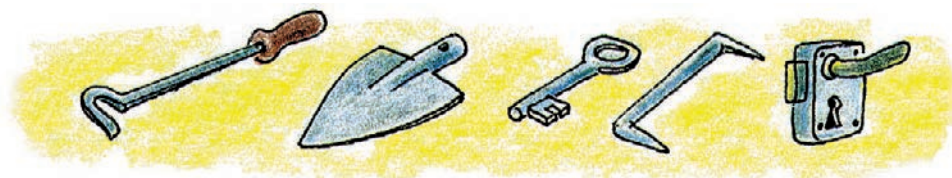
3. TALÁLÓS KÉRDÉSEK

MILYEN TŰ VAN SOK A KÖNYVBEN?

MELYIK TÓBAN NEM LEHET CSÓNAKÁZNI?

4. SZÓBAN VÁLASZOLJ A KÉRDÉSEKRE!

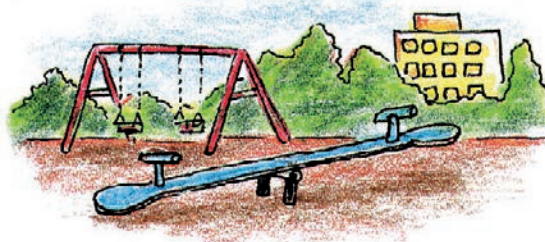
Mit talált Laci?

Mit kötött Kati?

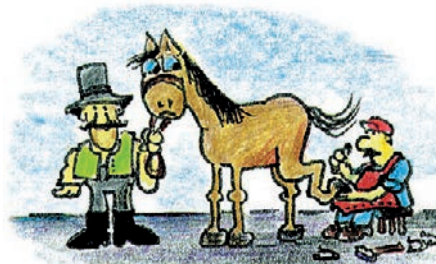
Hol volt Zsolt?

Ki pakol?

Ki patkol?

5. A SZÓKAPCSOLAT ELSŐ SZÓTAGJÁT EJTSD NYOMATÉKKAL!

töltött csoki

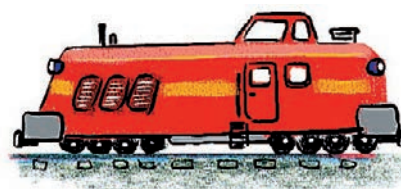
tolató

kötött sapka

zakatoló

kopácsoló kalapács

ütött-kopott táska

Az alapozó időszak meséit a tanító olvassa föl.

Mire jó, ha megtanulod a betűket?

- Mire jó, ha megtanulod a betűket? – kérdezte Pöszke.
- Mindent el tudok olvasni, amit leírtak – válaszoltam én.
- És hol vannak azok a betűk? – kérdezte Pöszke.
- A legtöbb a könyvekben van, de mindenütt vannak – mondtam én.
- Itt is? – kérdezte Pöszke, és körbeforgott az utcán, mert éppen az ABC-ből jöttünk a mamájával. – Itt nincsenek is betűk!

Lehet, hogy Pöszke is tudta, hogy az utca is tele van betűkkel, de úgy tett, mintha nem tudná. Én meg már nem emlékeztem, hogy óvodás koromban tudtam-e.

Megmutattam Pöszkének, hogy mennyi betű van az utcán. A boltokon meg a vendéglőkön neonból, a kirakatokban kézzel írva, a házak falán fényes táblákon, a kapuk mellett a házitelefonomnál kis keretben, a teherautók oldalán színes festékekkel, a hirdetőoszlopokon. Csak soroltam, és nem akart vége lenni. Most jöttem rá, hogy eddig én sem tudtam, hogy mennyi betű van az utcán.

- És mire jó, ha ezt a sok betűt mind elolvasod? – kérdezte Pöszke.

Kicsit megijedtem, hogy most majd azt kéri: olvassam fel neki az egész utcát; de szerencsére nem kérte. Csak egyet-kettőt. Egy táblára mutatott a tejbolt ajtaján.

- Itt mi van kiírva?
- Zárva – olvastam egész folyékonyan.
- Hát azt mindenki látja – vont vállat Pöszke –, ahhoz nem kell megtanulni olvasni!

A cukrászda elé értünk. A kirakatban egy nagy, kézzel írt tábla volt. Nagyon szerettem volna, ha Pöszke megkérdezi, hogy mi van odaírva. De nem kérdezte. Én kérdeztem őt.

- Tudod, mi van odaírva?

Pöszke vállat vont.

- Biztosan az, hogy diós-mákos beigli kapható. Itt szoktuk venni karácsony

előtt.

– Nem! – kiabáltam. – Nem beigli! Hanem az, hogy fagylalt kapható!

Pöszke nagyon megörült ennek, de a mamája nem annyira.

– Télen igazán nem kell fagylaltot ennetek – mondta –, és vacsora előtt meg egyáltalán nem!

De addig könyörögtünk, hogy mégiscsak vett nekünk két kis tölcsérrel.

– Most láthatod, mire jó, ha az ember tud olvasni – mondtam Pöszkének, és ő bólogatott. Mert jó volt a fagy.

Janikovszky Éva
(Részlet a *Már iskolás vagyok* c. könyvből)

Ábécédé

népdal

Á - bé - cé - dé, Raj - tam kez - dé.

A nagy böl - cses - sé - get, A nagy e - szes - sé - get.

Á - bé - cé - dé, Raj - tam kez - dé.

Enn, ó, pé, kú,
A nagy torkú.
Mind megissza a bort,
Vígan rúgja a port,
Enn, ó, pé, kú,
A nagy torkú.

Iksz, ipszilon.
Most ne sírjon!
Sőt inkább vígadjon,
Búnak utat adjon,
Iksz, ipszilon,
Most ne sírjon.

Tartalom

AZ ALAPOZÓ IDŐSZAK

Pálcikaemberkék	3
Mire jó, ha megtanulod a betűket?	4
Tájékozódás a térben és a síkon	5
Reggel a tanyán	6
Az iregi kakasok	8
Hangtánzók, hangtanulás, hangleválasztás (magánhangzók)	9
Az egerek	10
Az A és az E betű tanulása	11
A kakas és a pipe	12
Az U, Ú és az I, Í betű tanulása	13
A cipó	14
Hangtanulás (h, s, sz, l); betűfölismerés; szavak hangokra bontása	15
A két kicsi bocsk meg a róka	16
Az O, Ó és az É betű tanulása; betűfölismerés	17
Nyakigláb, Csupaháj meg Málészáj	18
Az Á és az Ü, Ű betű tanulása; betűfölismerés	19
Három kívánság	20
Hangtanulás (p, c, t, f, k); betűfölismerés; szavak hangokra bontása	21
A farkastanya	22
Az Ö, Ó betű tanulása; betűfölismerés; szavak hangokra bontása	23
A kecskegida és a farkas. Szavak hangokra bontása	24
Az összes magánhangzó, emlékeztető képével együtt	25
A kiskakas gyémánt félkrajcárja	26
Hangtanulás (m, z, r, n); mássalhangzókhoz magánhangzók kapcsolása	27
Hangtanulás (b, v, j, d, g); magánhangzókhoz mássalhangzók kapcsolása	28

A NYOMTATOTT NAGYBETŰK TANULÁSA

M betű	29
L betű	30
H betű	32
T betű	34
S betű	36
Esti mese	37
K betű	38
Mit talált a kiskakas? (Kép)	39
R betű	40
Kert	41
N betű	42
B betű	44
Bori baba	45
Z betű	46
Az őz	47
G betű	48
A torkos egér	49
V betű	50
A vonat	51
D betű	52

Bőrönd Ödön (Részlet Tamkó Sirató Károly verséből)	53
SZ betű.	54
Az ősz	56
P betű	57
Szebb a páva, mint a pulyka... (Gyermekmondóka)	57
Két ló a betonon (Tamkó Sirató Károly)	59
C betű	60
Gyerekek, gyerekek (Gyermekmondóka)	61
A cicánk lakása (Részlet Szép Ernő A <i>cicánk</i> c. verséből)	61
GY betű	62
Téli hegyoldal (Részlet Kiss Benedek verséből)	62
J betű	64
Játsszunk együtt!	65
CS betű	66
Csalimese (Népköltés)	66
A csiga (Nemes Nagy Ágnes)	67
NY betű	68
Nyuszi ül a fűben (Gyermekmondóka)	68
Süteményt süt édesanyám... (Részlet Mentovics Éva <i>Süteményt süt édesanyám</i> c. verséből)	69
A nyúl (Donászy Magda verse)	69
F betű	70
Odafenn, a fenyőfa hegyén (Részlet Rónay György <i>Feketerigó</i> c. verséből)	70
Hét fa (Részlet Nagy Bandó András verséből)	71
Ki seper ki? (Gazdag Erzs)	72
Őszi levél (Csanádi Imre)	73
TY betű	74
Van nekem egy kendermagos (Népköltés)	74
Jön a kutya (Nemes Nagy Ágnes)	75
ZS betű	76
Mondóka (Népköltés)	77
Kácsa (Pákolitz István)	77
LY betű	78
Bokor alján ibolya (Kányádi Sándor)	79
DZ betű	80
Hull a bodza (Nemes Nagy Ágnes)	81
X betű	82
DZS betű	84
W és Y betű	85
A teljes ABC	86
A pálcikaemberkéék átalakítják a nagybetűket kisbetűkké	87

A NYOMTATOTT KISBETŰK TANULÁSA

A nagybetűvel azonos formájú kisbetűk gyakorlása	88
Az a és á betű	90
Az l és ly betű	91
A t és ty betű	92
Találós kérdések	92
Az r betű	94
Az e és é betű	96
Az n és ny betű	98
Te is szereted?	99
A b betű	100

A szappanbuborék	101
Az m betű	102
Mit ásol, róka? (Varga Katalin)	102
Gyere velünk! Népi gyermekjáték	103
A g és gy betű	104
Helyes mozgalom (Tandori Dezső)	105
Találós kérdés	105
Az f betű	106
Egyszer volt egy kemence (Gyermekdal)	106
Hol a vége?	107
A d, dz és dzs betű	108
Duruzs-darázs (Kányádi Sándor)	108
Gesztenyés (Sarkady Sándor)	109
Találós kérdések	109
A h betű	110
Giling-galang, szól a harang (Népköltés)	110
Hóesésben (Nemes Nagy Ágnes)	111
Találós kérdések	111
Télköszöntő (Részletek Birtalan Ferenc <i>Elcserélt világ</i> c., <i>Reggel a fákra</i> c. és <i>Télköszöntő</i> c. verséből)	112
Suttog a fenyves (Weöres Sándor)	113

AZ ALAPOZÓ IDŐSZAK MESÉI

Mire jó, ha megtanulod a betűket? (Janikovszky Éva)	114
Reggel a tanyán (Mészöly Miklós meséje)	116
Az iregi kakasok (Magyar népmese Faragó József gyűjtéséből)	118
Az egerek (Magyar népmese Szendrey Zsigmond gyűjtéséből)	119
A kakas és a pipe (Magyar népmese, földolgozta Illyés Gyula)	120
A cipó (Ukrán népmese, földolgozta Hernádi Sándor)	122
A két kicsi bocsk meg a róka (Magyar népmese, földolgozta Kolozsvári G. Emil)	124
Nyakigláb, Csupaháj meg Málészáj (Magyar népmese, földolgozta Illyés Gyula)	125
Három kívánság (Magyar népmese, földolgozta Benedek Elek)	127
A farkastanya (Magyar népmese, földolgozta Arany László)	129
A kecskegida és a farkas (La Fontaine fabulája, földolgozta Rónay György)	131
A kiskakas gyémánt félkrajcárja (Magyar népmese, földolgozta Arany László)	132
A találós kérdések megfejtése	133